

GAZ-SYSTEM S.A.

SZCZECIN, 2024

Gaz-System S.A. to operator gazociągów przesyłowych. Firma jest spółką strategiczną dla polskiej gospodarki. Odpowiada za przesył gazu ziemnego, zarządza najważniejszymi gazociągami w Polsce i podmorskim gazociągiem Baltic Pipe oraz jest właścicielem Terminalu LNG im. Prezydenta Lecha Kaczyńskiego w Świnoujściu.

W ramach programu inwestycyjnego 2015-2025 firma realizuje ponad 2000 km nowych gazociągów w zachodniej, południowej i wschodniej części Polski. Zakończono budowę połączeń międzysystemowych z Litwą i Słowacją oraz projektowanie gazociągów lądowych, które połączą planowany terminal pływający FSRU w Zatoce Gdańskiej z krajowym systemem przesyłowym. Prowadzona jest również rozbudowa Terminalu LNG w Świnoujściu, w wyniku której o ponad połowę zwiększą się zdolności regazyfikacyjne tego obiektu.

Gaz System uwzględniając swój potencjał oraz wzorem dobrych praktyk z Holandii zamierza się włączyć w proces transformacji energetycznej zmierzający do dekarbonizacji gospodarki. Firma rozpoczęła badania mające na celu opracowanie Wodorowej Mapy Polski. Pozwoli ona określić lokalizacje popytu i podaży na wodór oraz potencjalny przebieg wodociągów na terenie kraju. Firma wspólnie z Finlandią, krajami bałtyckimi i Niemcami pracuje nad koncepcją Nordycko-Bałtyckiego Korytarza Wodorowego, obecnie w opracowaniu jest wstępne studium wykonalności.

Powyższe dane pozwolą określić harmonogram dalszych działań, a w efekcie wstępny termin powstania pierwszej infrastruktury wodorowej. Te prace są prowadzone równolegle do analiz potencjału produkcji wodoru z OZE.

Nordycko-Bałtycki Korytarz Wodorowy

Państwa członkowskie UE są obecnie na etapie dynamicznych zmian związanych z transformacją energetyczną i dekarbonizacją europejskiej gospodarki. Oczekuje się, że wodór będzie jednym z kluczowych paliw w transformacji energetycznej UE.

14 grudnia 2022 r. europejscy operatorzy systemów przesyłowych gazu z sześciu krajów UE - Gasgrid Finland (Finlandia), Elering (Estonia), Conexus Baltic Grid (Łotwa), Amber Grid (Litwa), GAZ-SYSTEM (Polska) i ONTRAS (Niemcy) - podpisali umowę o współpracy w zakresie rozwoju transgranicznej infrastruktury wodorowej od Finlandii przez Estonię, Łotwę, Litwę i Polskę do Niemiec, by spełnić cele REPowerUE 2030.

Operatorzy zainicjowali projekt o nazwie Nordycko-Bałtycki Korytarz Wodorowy, który wzmocni bezpieczeństwo energetyczne regionu, zmniejszy zależność od importowanej energii z paliw kopalnych oraz będzie odgrywał istotną rolę w dekarbonizacji społeczeństw i energochłonnych gałęzi przemysłu zlokalizowanych wzdłuż korytarza. Projekt ma również znaczny potencjał, aby przyczynić się do osiągnięcia unijnego celu redukcji emisji gazów cieplarnianych poprzez zastąpienie obecnej produkcji opartej na paliwach kopalnych i stosowaniu paliw kopalnych w przemyśle, sektorze transportowym, elektroenergetyce i ciepłownictwie. Nordycko-Bałtycki Korytarz Wodorowy wpisuje się także w strategię dywersyfikacji dostaw energii oraz wpływa na przyspieszenie rozwoju energii odnawialnej,

co pozwala w szczególności na osiągnięcie unijnego celu, jakim jest krajowa produkcja 10 mln ton wodoru ze źródeł odnawialnych do 2030 roku. Korytarz umożliwia transport ekologicznego wodoru produkowanego w obszarze Morza Bałtyckiego do odbiorców przemysłowych zlokalizowanych wzdłuż całego korytarza, w tym przede wszystkim w Europie Środkowej.

Projekt wpisuje się również w Unijną strategię wodorową oraz Plan REPowerEU. Co więcej, Nordycko-Bałtycki Korytarz Wodorowy będzie wspierał wybrane regionalne i unijne cele klimatyczne, takie jak Zielony Ład oraz pakiet Fit for 55.

Projekt został ponadto uznany jako inwestycja przyczyniająca się do powstawania zintegrowanej europejskiej infrastruktury wodorowej na podstawie Rozporządzenia TEN-E (Rozporządzenie (UE) 2022/869).

28 listopada 2023 r. Komisja Europejska opublikowała listę inwestycji, które uzyskały status projektów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania w sektorze energetycznym na pierwszej liście PCI (ang. Projects of Common Interest - PCI) w zakresie przesyłu i magazynowania wodoru, a także regazyfikacji wodoru lub jego pochodnych.

Projekt Nordycko-Bałtyckiego Korytarza Wodorowego został wpisany na listę PCI w ramach „Planu działań w zakresie połączeń międzysystemowych na rynku energii państw bałtyckich dla wodoru” (ang. Baltic Energy Market Interconnection Plan in hydrogen - BEMIP Hydrogen) i otrzymał status priorytetowego projektu inwestycyjnego w Unii Europejskiej.

Biorąc pod uwagę złożoność projektu, partnerzy projektu podejmują proaktywne działania w kierunku realizacji projektu.

W grudniu 2022 roku partnerzy projektu podpisali umowę o współpracy w zakresie wspólnej realizacji projektu. Po przeprowadzonym w trakcie 2023 roku postępowaniu przetargowym, w 2024 roku GAZ-SYSTEM, wspólnie z partnerami, podpisał umowę ze spółką AFRY Management Consulting na wykonanie wstępnego studium wykonalności dla tego korytarza. Celem wstępnego studium wykonalności jest zbadanie możliwości utworzenia Nordycko-Bałtyckiego Korytarza Wodorowego i określenie parametrów projektu (takich jak trasa, zakres i przepustowość korytarza), przygotowanie analizy finansowej, opracowanie mapy drogowej realizacji projektu oraz zdefiniowanie głównych czynników ryzyka. Studium zostanie przygotowane do połowy 2024 roku.

Na podstawie rekomendacji wstępnego studium wykonalności podjęta zostanie decyzja o dalszych działaniach prowadzących do realizacji projektu.